

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
01-445 WARSZAWA, UL. ERAZMA CIOLKA 13

INSTRUKCJA BEZPIECZNEGO WYKONYWANIA ROBÓT (IBWR)

Zatwierdzono do użytku

na podstawie Decyzji Prezesa Zarządu

z dnia 4.05.2014. ✓

Warszawa, maj 2014 r.

1. Cel Instrukcji Bezpiecznego Wykonywania Robót

Niniejsza Instrukcja obejmuje zasady bezpiecznego dla ludzi i środowiska wykonywania prac w ramach projektów realizowanych przez Narodową Fundację Ochrony Środowiska, które zostaną wdrożone w celu zagwarantowania, że Projekt jest wykonany zgodnie z zatwierdzonymi planami i procedurami oraz spełnia wymagania Zamawiającego określone w Kontrakcie, najlepszych dostępnych praktyk oraz wymagań polskich przepisów.

2. Krótki opis Zadania

Realizowane w ramach Projektu prace polegają na wykonywaniu inwentaryzacji przyrodniczej siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin, grzybów i zwierząt zgodnie z metodyką stosowaną powszechnie w tego rodzaju pracach. Obejmują one zarówno prace terenowe, jak i kameralne (laboratoryjne i biurowe). Szczegółowe założenia metodyczne zostały zatwierdzone przez Zamawiającego i stanowią załącznik do umowy, w oparciu o którą realizowany jest projekt.

Poniżej przedstawiono syntetyczny opis prac (czynności) prowadzonych przez poszczególne zespoły tematyczne (problemowe), mający na celu określenie ewentualnych zagrożeń dla życia i zdrowia wykonawców:

Zespół ds. szaty roślinnej

Kartowanie terenowe siedlisk przyrodniczych wraz z inwentaryzacją stanowisk cennych gatunków flory polegające na pieszym penetrowaniu obszaru analiz oraz rejestrowaniu przy użyciu GPSa lub nanoszeniu na papierowe podkłady mapowe lub wprowadzaniu danych bezpośrednio do pamięci urządzenia cyfrowego (laptop, palmtop) zasilanego bateryjnie. Dojazd do miejsc kartowania samochodem po drogach dopuszczonych do użytkowania lub drogach leśnych. W wyjątkowych przypadkach ręczny pobór całości lub fragmentów roślin do szczegółowego oznaczenia w warunkach laboratoryjnych, przy użyciu mikroskopu lub binokularu.

Brak używania narzędzi niebezpiecznych.

Praca wyłącznie w dzień.

Miejsca pracy terenowej: lasy, łąki, torfowiska, brzegi cieków i zbiorników wodnych, wydmy, nieużytki.

Zespół ds. mszaków, Zespół ds. grzybów

Inwentaryzacja stanowisk cennych gatunków mszaków lub grzybów (w tym porostów) polegająca na pieszym penetrowaniu obszaru analiz oraz rejestrowaniu przy użyciu GPSa lub nanoszeniu na papierowe podkłady mapowe lub wprowadzaniu danych bezpośrednio do pamięci urządzenia cyfrowego (laptop, palmtop) zasilanego bateryjnie. Dojazd do miejsc inwentaryzacji samochodem po drogach dopuszczonych do użytkowania lub drogach leśnych. W niektórych przypadkach ręczny pobór całości lub fragmentów mszaków lub grzybów do szczegółowego oznaczenia w warunkach laboratoryjnych, przy użyciu mikroskopu lub binokularu.

Brak używania narzędzi niebezpiecznych, za wyjątkiem sporadycznie używanego noża używamy do wycinania owocników grzybów z drewna.

Praca wyłącznie w dzień.

Miejsca pracy terenowej: lasy, łąki, torfowiska, brzegi cieków i zbiorników wodnych, wydmy, nieużytki.

Zespół ds. bezkręgowców lądowych

Inwentaryzacja stanowisk cennych gatunków bezkręgowców lądowych, polegająca na pieszym penetrowaniu obszaru analiz, poszukiwaniu osobników (metodą „na upatrzonego” lub przy pomocy siatek i czepaków entomologicznych i pułapek Barbera) oraz rejestrowaniu przy użyciu GPSa lub nanoszeniu na papierowe podkłady mapowe lub wprowadzaniu danych bezpośrednio do pamięci urządzenia cyfrowego (laptop, palmtop) zasilanego bateryjnie. Dojazd do miejsc inwentaryzacji samochodem po drogach dopuszczonych do użytkowania lub drogach leśnych. W wyjątkowych przypadkach pobór osobników, ich uśmiercenie oraz zakonserwowanie octanem etylu (owady) i/lub etanolem (skorupiaki) do szczegółowego oznaczenia w warunkach laboratoryjnych, przy użyciu mikroskopu lub binokularu.

Brak używania narzędzi niebezpiecznych.

Praca w dzień i w nocy (sprawdzanie pułapek).

Miejsca pracy terenowej: lasy, łąki, torfowiska, brzegi cieków i zbiorników wodnych, wydmy, nieużytki.

Zespół ds. bezkręgowców wodnych

Inwentaryzacja stanowisk cennych gatunków bezkręgowców wodnych, polegająca na pieszym penetrowaniu obszaru analiz oraz pływaniu pontonem lub broczeniu wzdłuż brzegów, poszukiwaniu osobników (metodą „na upatrzonego” lub przy pomocy siatki lub czerpaków hydrobiologicznych) oraz rejestrowaniu przy użyciu GPSa lub nanoszeniu na papierowe podkłady mapowe lub wprowadzaniu danych bezpośrednio do pamięci urządzenia cyfrowego (laptop, palmtop) zasilanego bateryjnie. Dojazd do miejsc inwentaryzacji samochodem po drogach dopuszczonych do użytkowania lub drogach leśnych. W niektórych przypadkach pobór osobników, ich uśmiercenie oraz zakonserwowanie octanem etylu (owady) i/lub etanolem (skorupiaki) do szczegółowego oznaczenia w warunkach laboratoryjnych, przy użyciu mikroskopu lub binokularu.

Brak używania narzędzi niebezpiecznych.

Praca wyłącznie w dzień.

Miejsca pracy terenowej: cieki i zbiorniki wodne.

Zespół ds. ryb

Inwentaryzacja siedlisk występowania cennych gatunków ryb polegająca na pływaniu pontonem lub łodzią oraz broczeniu przy brzegu i odławianiu przy pomocy sieci lub prądem (zgodnie z Polską Normą: PN-EN 14011 wrzesień 2006. Jakość wody. Pobieranie próbek ryb z zastosowaniem elektryczności. ICS. 13.060.70;65.150 oraz rejestrowanie przy użyciu GPSa lub nanoszenie na papierowe podkłady mapowe lub wprowadzanie danych bezpośrednio do pamięci urządzenia cyfrowego (laptop, palmtop) zasilanego bateryjnie. Dojazd do miejsc inwentaryzacji samochodem po drogach dopuszczonych do użytkowania lub drogach leśnych.

W przypadku połowów z zastosowaniem elektryczności, obowiązek stosowanie przepisów określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa z dnia 4 lutego 1980 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w rybactwie śródlądowym. (Dz.U. 1980 nr 6 poz. 17). Brak używania innych narzędzi niebezpiecznych.

Praca wyłącznie w dzień.

Miejsca pracy terenowej: cieki i zbiorniki wodne.

Zespół ds. płazów i gadów

Inwentaryzacja stanowisk cennych gatunków płazów i gadów i siedlisk ważnych dla ich rozrodu polegająca na pieszym penetrowaniu obszaru analiz, w tym także broczenie przy brzegu, poszukiwaniu osobników (metodą „na upatrzonego” lub przy pomocy czerpaków herpetologicznych, nasłuchy głosów godowych płazów) oraz rejestrowaniu przy użyciu GPSa lub nanoszeniu na papierowe podkłady mapowe lub wprowadzaniu danych bezpośrednio do pamięci urządzenia cyfrowego (laptop, palmtop) zasilanego bateryjnie. Dojazd do miejsc inwentaryzacji samochodem po drogach dopuszczonych do użytkowania lub drogach leśnych.

Brak używania narzędzi niebezpiecznych.

Praca w dzień i w nocy (tylko nasłuchy płazów).

Miejsca pracy terenowej: zbiorniki i cieki wodne, nieużytki, wydmy, lasy.

Zespół ds. ptaków

Inwentaryzacja siedlisk cennych gatunków ptaków oraz miejsc ważnych dla ich biologii (np. trasy migracyjne) polegająca na pieszym penetrowaniu obszaru analiz, poszukiwaniu osobników (obserwacje na transektach i punktach, wabienie głosem) oraz rejestrowaniu przy użyciu GPSa lub nanoszeniu na papierowe podkłady mapowe lub wprowadzaniu danych bezpośrednio do pamięci urządzenia cyfrowego (laptop, palmtop) zasilanego bateryjnie. Dojazd do miejsc inwentaryzacji samochodem po drogach dopuszczonych do użytkowania lub drogach leśnych.

Brak używania narzędzi niebezpiecznych.

Praca w dzień i w nocy.

Miejsca pracy terenowej: lasy, łąki, torfowiska, brzegi cieków i zbiorników wodnych, wydmy, nieużytki.

Zespół ds. ssaków

Inwentaryzacja siedlisk cennych gatunków ssaków oraz miejsc ważnych dla ich biologii (np. trasy migracyjne) polegająca na pieszym oraz samochodowym (nasłuchy nietoperzy) penetrowaniu obszaru analiz, poszukiwaniu osobników i ich śladów (obserwacje na transektach i punktach, szukanie tropów, pogryzów) oraz wykonywaniu odłowów żywych zwierząt (odłowy nietoperzy, odłowy drobnych ssaków) oraz rejestrowaniu przy użyciu GPSa lub nanoszeniu na papierowe podkłady mapowe lub wprowadzaniu danych bezpośrednio do pamięci urządzenia cyfrowego (laptop, palmtop) zasilanego bateryjnie. Dojazd do miejsc inwentaryzacji samochodem po drogach dopuszczonych do użytkowania lub drogach leśnych.

Brak używania narzędzi niebezpiecznych.

Praca w dzień i w nocy (nasłuchy nietoperzy, nasłuchy popielic odłowy drobnych ssaków, nietoperzy).

Miejsca pracy terenowej: lasy, łąki, torfowiska, brzegi zbiorników i cieków wodnych, wydmy, nieużytki.

3. Wpływ warunków atmosferycznych na prace

Lp.	Czynnik	Czy czynnik ma wpływ na bezpieczeństwo (Tak/Nie)	Określenie czynności, na które dany czynnik ma wpływ	Uwagi (np. podać dopuszczalną siłę wiatru, itp.)
1.	Temperatura	Tak	Udar słoneczny lub wyziębienie organizmu w efekcie długiego przebywania w terenie	Wykonywanie prac w terenie przy temperaturze (-) 18°C - (+) 30°C Szkolenie BHP °C
2.	Wiatr	Tak – w przypadku prowadzenia badań na wodzie	Wpadnięcie do wody (w ekstremalnej sytuacji utonięcie)	Wykonywanie prac na wodzie przy prędkości poniżej 10 m/s
3.	Opady	Tak	Trudności w poruszaniu się po terenie	Unikanie prac podczas gęstej mgły, opadu deszczu lub śniegu oraz gołoledzi
4.	Oblodzenie	Tak	Trudności w poruszaniu się po terenie (poślizgnięcie)	Unikanie prac podczas oblodzenia. W przypadku konieczności wykonania prac należy zachować szczególną ostrożność
5.	Widoczność	Tak	Trudności w poruszaniu się po terenie	Unikanie prac przy widoczności poniżej 25 m
6.	Inne	-	-	-

4. Ocena ryzyka zawodowego

KOLEJNOŚĆ WYKONYWANIA PRAC DLA ZADANIA	POTENCJALNE ZAGROŻENIA I ICH SKUTKI	P	S	R	DZIAŁANIA ZAPOBIEGAWCZE (Wykaz niezbędnych środków ochrony)	RYZYKO AKCEPTOWALNE (TAK/NIE)	OSOBA ODPOWIEDZIALNA (za wdrożenie)
Zbieranie informacji o występowaniu gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Prace wykonywane w czasie dostosowanym do ekologii	zgubienie się w terenie	Ś	Ś	Ś	Stosowanie map, GPS-ów oraz telefonów komórkowych Szkolenie	TAK	Wojciech Nowicki
	urazy wynikające z poruszania się po nierównym terenie lub w trakcie pracy w nocy (np.	W	Ś	Ś	Stosowanie właściwego obuwia - obuwie z cholewkami zakrywającymi kostki, a twardą podeszwą i noskiem Szkolenie BHP	TAK	Wojciech Nowicki

poszczególnych gatunków. W tym samym czasie mogą być wykonywane niezależne prace przez poszczególne zespoły wykonawców	złamania, skręcenia nogi, zwichnięcia, otarcia, rany klute, śmierć.)						
	przemęczenie, zasłabnięcia związane z długotrwałym wykonywaniem pracy; praca w nocy	M	Ś	Ś	Przestrzeganie 8-godzinnego dnia pracy Zapewnienie napojów i niezbędnego pożywienia na czas prac Szkolenie BHP	TAK	Wojciech Nowicki
Zbieranie informacji o występowaniu gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Prace wykonywane w czasie dostosowanym do ekologii poszczególnych gatunków. W tym samym czasie mogą być wykonywane niezależne prace przez poszczególne zespoły wykonawców	upadek na niższy poziom (wykroty, jamy, nagłe obniżenia terenu) – otarcia, złamania, śmierć	M	W	Ś	Szkolenie BHP	TAK	Wojciech Nowicki
	wpadnięcie do wody, utonięcie				Wykonywanie prac w zespole min. 2-osobowym Posiadanie karty pływackiej przez wykonawców prac Obowiązkowe wykonywanie pracy w kamizelkach ratunkowych Szkolenie BHP	TAK	Wojciech Nowicki
	skaleczenie nożem, skaleczenie o gałęzie, pozostawione w terenie szkło lub inne odpady (tężec; zranienia)	M	W	Ś	Posiadanie podręcznego zestawu środków opatrunkowych (plaster z opatrunkiem) Szczepienia na wypadek tężca Szkolenie BHP		
	przeziębienia w wyniku przemoczenia, zmiennej pogody itp.				Odpowiednia odzież właściwa do pogody i pory roku Spożywanie ciepłych napojów		
	odmrożenia, zamrożenie, śmierć (praca w ujemnych temperaturach)				Odpowiednia odzież właściwa do pogody. Spożywanie ciepłych napojów		
	udar słoneczny w efekcie długiego przebywania na słońcu	Ś	W	Ś	Unikanie pracy przy temperaturze powyżej 30°C Przy wysokich temp. >30 °C częste przerwy (15 min co 1 h), odpoczynek w cieniu Spożywanie dużej ilości płynów Stosowanie nakryć głowy Odpowiedni ubiór, dostosowany do warunków pogodowych	TAK	Wojciech Nowicki

					Szkolenie BHP		
	pogryzienie przez wałęsające się psy, dzikie zwierzęta (zagrożenie wścieklizną; śmierć)	M	W	Ś	Unikanie nieuzasadnionego kontaktu z niebezpiecznymi zwierzętami, dzikimi zwierzętami Szkolenie BHP Wezwanie pogotowia w przypadku pogryzienia przez zwierzęta	TAK	Wojciech Nowicki
Zbieranie informacji o występowaniu gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Prace wykonywane w czasie dostosowanym do ekologii poszczególnych gatunków. W tym samym czasie mogą być wykonywane niezależne prace przez poszczególne zespoły wykonawców	użądlenie przez owady (pszczoły, osy, szerszenie i inne)	W	Ś	Ś	Unikanie nieuzasadnionego kontaktu ze zwierzętami lub ich gniazdami W przypadku uczulenia na owady posiadanie pisemnej informacji na ten temat Stosowanie odzieży ochronnej oraz nakryć głowy Stosowanie preparatów odstraszających owady Szkolenie BHP	TAK	Wojciech Nowicki
	ugryzienie przez odławiane zwierzęta (nietoperze, drobne ssaki - zagrożenie wścieklizną, tężec i inne zoonozy)	Ś	W	Ś	Bezpieczne obchodzenie się ze złapanymi zwierzętami Stosowanie rękawiczek Niespożywanie pokarmów i napojów podczas pracy ze zwierzętami Szczepienia na wypadek tężca Szczepienia przeciw wściekliznie po ekspozycji Szkolenie BHP	TAK	Wojciech Nowicki
	zarażenie się chorobami przenoszonymi przez kleszcze (borelioza, zapalenie opon mózgowych)	Ś	W	Ś	Stosowanie repelentów Stosowanie odpowiedniego ubioru (długi rękaw, długie spodnie) Odzież ochronna, nakrycie głowy stosować preparaty odstraszające owady Częsta kontrola całego ciała pod kątem ugryzienia przez kleszcze, ich usuwanie, a w przypadku objawów zakażenia pilna wizyta u lekarza Zaszczepienie się na wypadek odkleszczowego zapalenia mózgu Szkolenie BHP	TAK	Wojciech Nowicki
	ukąszenie przez żmiję zygzakowatą	M	Ś	Ś	Stosowanie odpowiedniego ubioru (długie spodnie) Stosowanie właściwego obuwia - obuwie z cholewkami zakrywającymi kostki, z twardą podeszwą i noskami, W przypadku ukąszenia pilna wizyta u lekarza Szkolenie BHP	TAK	Wojciech Nowicki
	obrażenia w efekcie ataku dzików	M	Ś	M	Stała obserwacja otoczenia pod kątem identyfikacji ewentualnego zagrożenia	TAK	Wojciech Nowicki

					Unikanie nieuzasadnionego kontaktu ze zwierzętami Szkolenie BHP		
Zbieranie informacji o występowaniu gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Prace wykonywane w czasie dostosowanym do ekologii poszczególnych gatunków. W tym samym czasie mogą być wykonywane niezależne prace przez poszczególne zespoły wykonawców	poparzenia skóry w efekcie kontaktu z „parzącymi” roślinami (barszcz Sosnowskiego)	M	Ś	M	Rękawiczki ochronne. Unikanie kontaktu z parzącymi roślinami Zapoznanie wykonawców ze znanymi stanowiskami roślin W przypadku poparzenia skóry pilna wizyta u lekarza Szkolenie BHP	TAK	Wojciech Nowicki
	porażenie piorunem	M	W	Ś	Unikanie przebywania w terenie w trakcie burzy; jeżeli to niemożliwe unikanie pojedynczych drzew oraz innych obiektów mogących ściągać pioruny Szkolenie BHP	TAK	Wojciech Nowicki
	wypadki drogowe w trakcie poruszania się samochodem, innymi pojazdami (np. rowerem) lub na piechotę	M	W	Ś	Przestrzeganie przepisów ruchu drogowego Używanie kamizelek odblaskowych w trakcie prac i poruszania się wzdłuż pasa drogowego Szkolenie BHP	TAK	Wojciech Nowicki
	zagrożenie sanitarne: kontakt z substancjami łatwo psującymi się, takimi jak: jajo kurze, skrzydełka kurczaka lub kocia karma, stosowanymi jako przynęty do płyt do gromadzenia tropów	M	M	M	Stosowanie rękawiczek ochronnych. W przypadku uczulenia na lateks należy stosować rękawice wykonane z innych materiałów Niespożywanie pokarmów i napojów podczas pracy Szkolenie BHP	TAK	Wojciech Nowicki
	zagrożenie sanitarne: kontakt z odchodami zwierząt (np. konieczność wykonania pomiarów podczas oznaczania śladu, podczas odłowów drobnych ssaków i nietoperzy)	M	M	M	Stosowanie rękawiczek ochronnych. W przypadku uczulenia na lateks należy stosować rękawice wykonane z innych materiałów Niespożywanie pokarmów i napojów podczas pracy Szkolenie BHP	TAK	Wojciech Nowicki

Zbieranie informacji o występowaniu gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Prace wykonywane w czasie	zatrucie inhalacyjne i pokarmowe, skażenie skóry i oczu octanem etylu służącym do konserwacji prób bezkręgowców	M	Ś	Ś	Właściwe oznakowanie butelek zawierających szkodliwe substancje służące do konserwacji prób (napis "Uwaga, trucizna") Niespożywanie pokarmów i napojów oraz niepalenie tytoniu podczas pracy Szkolenie BHP W przypadku skażenia skóry zmycie letnią wodą (z mydłem, jeżeli nie ma zmian) W przypadku skażenia oczu płukać oczy co najmniej 15 minut dużą ilością chłodnej wody, najlepiej bieżącej. Unikać silnego strumienia wody ze względu na ryzyko mechanicznego uszkodzenia rogówki. W przypadku zatrucia pokarmowego nie prowokować wymiotów. Podać do wypicia 150 ml płynnej parafiny. Nie podawać do picia mleka, tłuszczów i alkoholu. Wezwać lekarza		
czasie dostosowanym do ekologii poszczególnych gatunków. W tym samym czasie mogą być wykonywane niezależne prace przez poszczególne zespoły wykonawców	porażenie prądem przy okazji połowów ryb	M	W	Ś	Wykonywanie prac w zespole min. 2-osobowym Posiadanie aktualnego zaświadczenia kwalifikacyjnego w zakresie eksploatacji elektrycznych narzędzi połowu ryb przez osobę dokonującą połowu ryb Wykonywanie połowów za pomocą prądu elektrycznego może być prowadzone przy widoczności co najmniej 25 m, temperaturze od minus 5°C do plus 35°C i prędkości wiatru do 4° w skali Beauforta Zakaz połowu w czasie silnego wiatru, burzy lub deszczu Posługiwanie się urządzeniami elektrycznymi odpowiadającymi normie branżowej i o pełnej sprawności udokumentowanej świadectwem uprawnionego elektryka (okres ważności świadectwa nie może przekroczyć 1 roku) Używanie szczelnych gumowych butów Wyposażenie pracowników w pasy lub kamizelki ratunkowe Zabrania się zanurzania jakiegokolwiek części ciała w odległości mniejszej niż 20 m od elektrod będących pod napięciem	TAK	Wojciech Nowicki

					Członkowie grupy połowowej powinny znać sposoby udzielania pierwszej pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym Szkolenie BHP		

gdzie:

- P – PRAWDOPODOBIENSTWO (M – MAŁE, Ś- ŚREDNIE, W – WYSOKIE)
- S – SKUTEK DLA ZDROWIA (M – MAŁY, Ś- ŚREDNI, W – WYSOKI)
- R – RYZYKO: (M – MAŁE, Ś- ŚREDNIE, W – WYSOKIE)

Ryzyko akceptowalne – Małe lub średnie

Ryzyko nieakceptowalne – Wysokie – wstrzymać prace

5. Wyszczególnienie czynności przewidzianych na sytuacje kryzysowe i nadzwyczajne (plany awaryjne)

- 5.1 Prace powinny być wykonywane w zespołach min. 2-osobowych.
- 5.2 Każdy z wykonawców zobowiązany jest do stosowania się do powszechnie obowiązujących przepisów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy, w szczególności zawartych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (tekst jednolity Dz.U. 2003 nr 169 poz. 1650).
- 5.3 Każdy z wykonawców wyposażony musi być w szczegółową mapę oraz urządzenie GPS, a także naładowany telefon komórkowy.
- 5.4 Każdy z wykonawców zobowiązany jest do pozostawienia osobie dorosłej informacji o miejscu i czasie planowanych prac.
- 5.5 Każdy z wykonawców został zapoznany i zanotował telefony alarmowe.
- 5.6 Każdy z wykonawców został objęty dodatkowym ubezpieczeniem Warta Business Travel obejmującej koszty leczenia oraz następstwa nieszczęśliwych wypadków oraz posiada przy sobie kartę z numerem telefonu do Ubezpieczyciela.
- 5.7 W przypadku zaistnienia nieszczęśliwego wypadku oraz innego zagrożenia dla osób biorących udział w projekcie należy podjąć standardowe działania związane z udzieleniem pomocy i zapewnienia bezpieczeństwa osobie poszkodowanej (wezwanie pogotowia lub o ile to możliwe samodzielne udanie się do lekarza). Równolegle należy poinformować Kierownika Projektu oraz Ubezpieczyciela zgodnie z procedurą określoną w polisie.

Postępowanie w sytuacjach awaryjnych

- 1) Przerwanie pracy na danym odcinku robót i jak najszybsza ocena usterki i ewentualnego zagrożenia
- 2) W przypadku możliwości naprawienia awarii - wykonie naprawy we własnym zakresie

Zespół czynności ratunkowych wykonywany jest przez osoby znajdujące się na miejscu zdarzenia. Artykuł 162 k.k nakłada na wszystkich obowiązek udzielania pierwszej pomocy. Ratownik udzielający pierwszej pomocy winien podejmować swoje zadania z należytą wiedzą i starannością, gdyż ma to decydujące znaczenie, stanowiące o tym, czy dalsze działania podejmowane przez personel fachowy będą skuteczne. Jeżeli w miejscu wypadku znalazło się więcej osób, jedna z nich przejmuje kierownictwo nad działaniem pozostałych do czasu przybycia pomocy instytucjonalnej.

Ważne czynności po ustaleniu wypadku:

1) Zabezpieczenie miejsca wypadku

Standardowo w wypadkach komunikacyjnych stosuje się zatrzymanie ruchu na danym odcinku, w przypadku drgawek np. epilepsja konieczne jest usunięcie twardych przedmiotów, aby ograniczyć urazy kończyn i głowy. Jeżeli niemożliwe jest opanowanie sytuacji (np. płonący samochód) w miarę możliwości należy przystąpić do ewakuacji poszkodowanego).

2) Sprawdzenie stanu poszkodowanego (funkcje życiowe)

Stwierdzenie czy oddycha, przy określaniu innych nieprawidłowości kluczowe znaczenie ma obserwacja poszkodowanego, o ile jest możliwe ratownik może spróbować zebrać wywiad, jest to istotne przy chorobach przewlekłych (takich jak cukrzyca)

3) Wezwanie pomocy

Wezwania pomocy należy dokonać po ustaleniu stanu poszkodowanego.

Pogotowie ratunkowe Tel. 999 lub 112

Straż pożarna Tel. 997 lub 112

6. Zasoby niezbędne do wykonywania robót.

a) Osoby odpowiedzialne za bezpośredni nadzór oraz realizację prac (kierownik / z-ca kierownika / pracownik)

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Zakres obowiązków i odpowiedzialności	Wymagania kwalifikacyjne	Telefon kontaktowy
1.	Wojciech Nowicki	Dyrektor Zarządzający Projektem	Nadzór merytoryczny, organizacyjny i finansowy nad realizacją Projektu	Brak	602 667 761
2.	Alicja Kiczyńska	Kierownik zespołu ds. inwentaryzacji przyrodniczej	Koordinacja pracy zespołu ekspertów oraz kontrola wyników prac	Brak	602 409 228
3.	Andrzej Weigle	Z-ca Kierownika zespołu ds. inwentaryzacji przyrodniczej	Pomoc w Koordinacji pracy zespołu ekspertów oraz kontrola wyników prac	Brak	602 338 091

b) Wykaz sprzętu i narzędzi niezbędnych do wykonania robót.

Lp.	Nazwa sprzętu	Przeznaczenie	Wymogi formalne (uprawnienia, decyzje UDT etc)
1	komputery (przenośne i stacjonarne, palmtopy)	Zapis i archiwizacja danych	
2	odbiorniki GPS	Rejestracja śladów przejść oraz inwentaryzowanych zasobów	Brak
3	telefony komórkowe	Kontakt z pozostałymi członkami zespołu oraz Kierownikiem Projektu	Brak
4	pułapki Barbera	Odłowy bezkręgowców	Brak
5	pułapki żywołowne na drobne ssaki	Odłowy ssaków	Brak
6	rylec do drażenia w ziemi otworów pod stożki do odłowu drobnych ssaków	Odłowy ssaków	Brak
7	fotopułapki	Rejestracja ssaków	Brak
8	tropołapki	Rejestracja śladów ssaków	Brak

9	czepaki i siatki entomologiczne, hydrobiologiczne i herpetologiczne	Zbiór bezkręgowców wodnych i lądowych oraz herpetofauny	Brak
10	sieci stawne (wontony)	Połowów ryb	PN-ER 14757
11	zestaw do połowu ryb z agregatem prądotwórczym	Odlów ryb	PN-ER 14011: 2006
12	łódki	Przemieszczanie się wykonawców w trakcie badań na wodzie	Brak
13	ponton	Przemieszczanie się wykonawców w trakcie badań na wodzie	Brak
14	sieci chiropterologiczne	Odlów nietoperzy	Brak
15	detektory ultrasoniczne	Rejestracja sygnałów echolokacyjnych nietoperzy	Brak
16	lornetki, lunety	Rejestracja różnych zwierząt, głównie ptaków	Brak
17	oświetlenie typu „czołówki”	Pomoc w przemieszczaniu się wykonawców w trakcie badań w nocy	Brak
18	aparaty fotograficzne	Fotografowanie wyników obserwacji	Brak

c) Wymogi dotyczące ochrony osobistych i odzieży roboczej

Lp.	Nazwa sprzętu ochrony osobistej	Kogo dotyczy?	Wymogi formalne (normy PN/ EN / CE – podać numer normy)
1	Pasy lub kamizelki ratunkowe	Wykonawcy wykonujący prace na wodzie	PN:EN ISO 12402-04:2007
2	Kamizelki odblaskowe	Wykonawcy wykonujący prace na drogach i pasach drogowych	PN:EN 471:2005
3	Rękawice ochronne	Wykonawcy wykonujący badania nietoperzy oraz odlowy ssaków	PN-EN 388:2006
4	Przemysłowe hełmy ochronne	Wykonawcy poruszający się po terenie byłej elektrowni jądrowej w Żarnowcu	PN-EN 397+A1:2013-04
5	Ochronne nakrycia głowy (ochrona przed przegrzaniem, ochrona przed wychłodzeniem)	Wszyscy wykonawcy	Nie wymagane
6	Buty ochronne	Wszyscy wykonawcy	PN-EN ISO 20346

7. Substancje i materiały niebezpieczne

Nazwa substancji	Nr załącznika	Gospodarka odpadami	Kod odpadu
Octan etylu	6	Chemikalia wraz z opakowaniami zostaną przekazane do wyspecjalizowanych firm, zajmujących się ich utylizacją. Nie dopuścić do przedostawania się chemikaliów do gleby i kanalizacji. Nie składować odpadów wraz z odpadami komunalnymi	07 01 04 – inne rozpuszczalniki organiczne, roztwory z przemywania i cieczy macierzyste
Etylen	7	W przypadku dostanie się do środowiska – pozostawić do odparowania Pojemniki pełne, które nie mogą być zużyte przekazać producentowi do utylizacji. Pojemniki puste napowietrzyć i przekazać do odzysku odpadów (nie stanowią odpadów niebezpiecznych)	Brak 15 01 04 – opakowania z metali

8. Określenie punktów styku, kolizji czy ograniczeń prowadzenia prac ze względu na innych Wykonawców prac

Wszystkie inne prace terenowe wykonywane na tej samej powierzchni. Dotyczy zwłaszcza prac powodujących emisję hałasu i światła z uwagi na możliwość płoszenia i/lub przywabiania zwierząt.